Ao. 1833. No. 56.

ZONDAG DEN 14den JULIJ.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

Den 14 Julij 1833.

Alzoo de navolgende personen zich bij rekeste aan den Gouverneur Generaal hebben geadresseerd, met verzoek om Brieven van Manumissie voor de na te melden Slaven, te weten:

JOHAN JACOB BENNERNAGEL, om Brieven van Manumissie voor de Slaven JACOB en FREDERIKA, hem in eigendom toebehoorende.

GOMPERT JACOBS, om Brieven van Manumissie voor de Slavin CORNELIA, hem in eigendom toebehoorende; —

THERESIA van WALDERS, om Brieven van Manumissie voor de aan haar in eigendom toebehoorende Slavin ANTHOINETTE.

Zoo is het, dat de Gouverneur Generaal goedgevonden heeft, zulks algemeen bekend te maken, en een iegelijk, die eenig regt of pretensie op de gemelde Slaven mogten sustineren, op te roepen, om binnen den tijd van *drie* weken, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare Dagbladen zal zijn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretensie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, de verzochte Brieven van Manussie verleend worden.

De Gouvernements Secretaris,
G. A. VAN DER MEE.

SCHEEPS - TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 10den dezer, de Nd. Am. Brik *de Leander*, Kapt. GRIFFITH, van Amsterdam.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, 24 *Mei.* De *Augsb. Allg. Zeitung* behelst den volgenden brief uit Berlijn:

Men heeft alhier de hoop opgevat, dat de, met opzigt tot het voltrekken van sommige, in de Duitsche handelsbetrekkingen, getroffene bepalingen, ontstane bezwarenissen, welhaast door nadere onderhandelingen zullen worden uit den weg geruimd. Onder deze omstandigheden moet het waar belang der daarbij betrokkene partijen, zoo wel bijzonder als algemeen, met der tijd van zelve alle hinderpalen te boven komen. Aan den opregten goeden wil is van geenerzijds te twijfelen, en de vereffening zal onfeilbaar door de wederkeerige wisseling der begrippen worden tot stand gebragt.

De krisis der Turksche aangelegenheden is bij voortduring het hoofdonderwerp der politiek, hetwelk voor het oogenblik alle andere zaken verdringt. Geene diplomatische Notas zullen in staat zijn den natuurlijken loop der dingen te stuiten of daarin verandering te weeg te brengen, en moge de Fransche politiek met nog zoo leede oogen zien hoe Ruslands gewapende tusschenkomst bij voorkeur boven alle andere in Turkye is ingeroepen, moge hare taal nog zoo schamper en bitter luiden: gedane dingen hebben geenen keer; want zelfs bedreigingen, en werkelijke uitbarsting van oorlog zouden het vriendschaps- en beschermingsstelsel, met betrekking tot Turkye thans door Rusland uitgeoefend, alleenlijk te sneller doen voltrekken en hetzelve beslissend maken. Het Fransche Kabinet heeft echter door zijne vroegere bemoeijingen, welke het wel minder gemakkelijk, dan Rusland deszelfs tegenwoordige interventie, zoude verantwoorden kunnen, zich alle voorwendsel afgesneden om tegen het daadwerkelijk intrekken der Russen in Turkye te protesteeren. Tijdens de onlusten in den kerkelijken staat, zonder aanvrage daartoe van wege den regent dier landstreek, en zelfs tegen diens uitdrukkelijken wil, zond Frankrijk eene landingsvloot naar Ancona; het zond een legerkorps naar Belgie om de Citadel van Antwerpen te bemagtigen, waartoe wel is waar eene aanvrage van wege Belgie's regering, maar daarentegen de tegenverklaring van alle overige mogendheden plaats greep. Met welk regt zoude nu Frankrijk begeeren dat de Russen niet aan den Bosporus zouden verschijnen, evenzoo als de Fransche troepen aan de Schelde zijn verschenen, en Ancona bezet hielden? Het onderscheid zoude alleenlijk daarin kunnen gelegen zijn, dat de Russen het regtmatig opperhoofd eens lands bijstaan, doch de Franschen daarentegen voor de opstandelingen en afgevallenen zijn opgetreden. En te dezen aanzien waren zij trouwens ook in dezelfde rol, toen zij zich voor Egypte's opstand tegen deszelfs regtmatigen Heer en diens Bondgenooten verklaarden, want ook Mehemed-Ali, ofschoon met de wapenen in de vuist, erkent nog de opperheerschappij des Turkschen Keizers. Meer echter dan door deze gronden zoude wel het Fransche Kabinet in verlegenheid kunnen zijn, door den stand der aangelegenheden, die voor het oogenblik eene krachtvolle politieke combinatie van deszelfs belangen met die van Engeland stremt, zonder welks bijstand in het Oosten voor Frankrijk op den duur niet weinig zal uit te rigten zijn. Engeland zelf wordt door den last van deszelfs innerlijke aangelegenheden, sedert de verkregene parlements-reform, met zichzelven veel te zwaar bezig gehouden, om als te voren in de uitwendige politiek met overwigt door te tasten.

(*Nieuwe Amsterd. Court. en Alg. Handelsb.*)

EDICTALE CITATIE.

(20785) Uit krachte van het appointement van dagvaarding bij openbare Edicte *ad valvas curiæ*, in dato 26 Junij 1833, verleend door het Geregtshof te *Suriname*, aan CORSTIAAN AART BATENBURG en JOHANNES THEODORUS MEIJER, in relatie van Executeuren in den Boedel en Nalatenschap van JOHANNA GEERTRUIDA BEAULES, eertijds weduwe D. BREEDERODE, laatst weduwe J. H. BRANDT, impetranten van Edictale Citatie.

Zoo wordt door mij Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, bij openbare Edicte *ad valvas curiæ* gedagvaard, gelijk ik dagvare bij dezen, alle binnenlandsche Crediteuren van den Boedel JOHANNA GEERTRUIDA BEAULES, eertijds weduwe D. BREEDERODE, laatst wedwe J. H. BRANDT, en voorts allen en een iegelijk, die eenige actie of pretentie tot lasten van denzelven zoude vermeenen te hebben.

Omme te compareren ter gepriviligeerde rolle van het Geregtshof te *Suriname*, welke gehouden zal worden in de maand Augustus 1833, ten einde aldaar hun regt het zij als Crediteur of hoe anders ook te doen gelden, en voorts met de impetranten qq. te procederen, als in diergelijke materie gebruikelijk is, of wel in cas van contradictie, hunne actie binnen den tijd van *zes* weken, te institueeren voor het Geregtshof te *Suriname*, of voor de impetranten qq. dagelijkschen en competenten regter, op pœne dat bij faute van dien, aan dezelve Crediteuren zal worden geimponeerd *perpetuum silentium*, en zijlieden verstoken zullen zijn van hun regt en actie.

En op dat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd als naar stijle aan *Paramaribo* den 10 Julij 1833.

De Exploicteur,
N. L. BRAAM.

EDICTALE CITATIE.

(20786) Uit krachte van het appointement van dagvaarding bij openbare Edicte *ad valvas curiæ*, in dato 26 Junij Achttien Honderd drie en Dertig, verleend door het Geregtshof te *Suriname*, aan CORSTIAAN AART BATENBURG en JOHANNES THEODORUS MEIJER, in relatie van Executeuren in den Boedel en Nalatenschap van JOHANNA GEERTRUIDA BEAULES, eertijds wed. D. BREEDERODE, laatst wed. J. H. BRANDT, impetranten van Edictale Citatie.

Zoo wordt door mij Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, bij openbare Edicte *ad valvas curiæ* gedagvaard, gelijk ik dagvare bij deze, alle Buitenlandsche Crediteuren van den Boedel JOHANNA GEERTRUIDA BEAULES, eertijds wed. D. BREEDERODE, laatst wed. J. H. BRANDT; en voorts allen en een iegelijk, die eenige actie of pretentie tot lasten van denzelven zoude vermenen te hebben.

Omme te compareren ter gepriviligeerde rolle van 't Geregtshof te *Suriname*, welke gehouden zal worden in de Maand December 1833, ten einde aldaar hun regt, het zij als Crediteur of hoe anders ook te doen gelden, en voorts met de impetranten qq. te procederen als in diergelijke materie gebruikelijk is, of wel in cas van contradictie, hunne actie binnen den tijd van *zes* weken, te institueeren voor 't Geregtshof te *Suriname*, of voor des impetranten qq. dagelijkschen en competenten regter, op pœne dat bij faute van dien, aan dezelve Crediteuren zal worden geimponeerd *perpetuum silentium*, en zijlieden verstoken zullen zijn, van hun regt en actie

En op dat, niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretendeeren, heb ik deze gepubliceerd en geaffigeerd als naar stijle aan *Paramaribo* den *tienden* Julij 1833.

De Exploicteur,
N. L. BRAAM.

ADVERTISSEMENTEN.

TRANSPORTEN.

(28267) Den 3den Julij 1833. A. J. SAMUELS, aan H. SOLANDER van ½ gedeelte in den Houtgrond *De vier Hendrikken*, cum annexis, gelegen in rio *boven Saramacca*, La. H. No 15.

Den 5den. M. D. TEENSTRA, aan C. V. G. WEIJGEL, van een Huis en Erf, op den hoek van de *Buren*- en *Hofstraten*, La. D. No. 675.

Idem. J. H. REIJEG, voor Executeuren van den Boedel wijlen NIEUWJAAR van J. van NIEUW AMSTERDAM, aan P. van NIEUWJAAR van J. van NIEUW AMSTERDAM, van een Erf, gelegen aan de *Rust*- en *Vrede Straat*, La. D. No. 657.

Den 9den. M. A. KEIJSER, Vendu

meester, aan S. F. FLU, van een Huis en Erf, aan de *Steenbakkerij Straat*, La. D. No. 319.

Idem. Denzelven Vendumeester, aan F. J. THIEL, van een Huis en Erf, aan de Voorstad *Zeelandia*, La. A. No. 114.

Den 10den. Denzelven Vendumeester, aan L. A. DE MESQUITA, van een Huis en Erf, verdeeld in twee Kamers, aan de *Zwartenhovenbrug Straat*, La. D. No. 432.

Idem. H. L. VAN DER ZIEL qq., Boedel E. J. PRUYSING, aan J. F. RIJVIS, van een Erf en daarop staande Zijgebouw, gelegen aan de *Graven-* of *Soldaten Straat*, La. D. No. 58.

Paramaribo den 10 *Julij* 1833.

W E N T H O L T,
Adjunct Griffier.

PARAMARIBO *den* 6 *Julij* 1833.

(26558) **O**p den 3e. Julij ll., aan boord het Bremer Schip *Gottfried Menke*, ter reede van *Paramaribo*, dwars af van de Waag, opgehaald zijnde, een Hollandsch Anker met houten Stok en Goudsche Bladen, p. m. zwaar 1200 ℔ oud Amsterdamsch gewigt, zoo wordt dengenen, dewelke op hetzelve Anker, thans liggende ter zijde van het Waaggebouw, eenig regt van eigendom vermeend te hebben, uitgenoodigd daarvan vóór of op ultimo dezer maand kennisgeving te doen aan

De Havenmeester,
R. H. [illegible]ESSER.

Tweede Advertentie.

(20787) **D**e Exploicteur bij het Geregtshof te *Suriname*, zal op Vrijdag den 19den Julij 1833, des morgens negen uren, ter Kastelenije van gemeld Geregtshof, publiek bij Executie verkoopen:

Het *ERF*, gelegen alhier aan de *Heiligeweg*, bekend onder La. C. No. 2; aankomende JOHANNES SCHEEN.

Het *HUIS* en *ERF*, aan de *Zwartenhovenbrug Straat*, La. D. No. 450; den Boedel A. van GOEDE aankomende.

Paramaribo den 13 *Julij* 1833.

(27702) **O**ver zes weken dag en datum nader te bepalen, zal door den Vendumeester A. SALOMONS, op publieke Vendu worden verkocht, de Grond en Gebouwen van de verlatene Plantaadje *Vriesenburg*.

Paramaribo den 11 *Julij* 1833.

JAN DE JAGER Ez. c. s. qq.

(13838) **D**aar verscheidene Debiteuren van den Heer J. C. HARTMAN, nalatig blijven hun verschuldigde sedert 1822 tot ultimo December 1832 te voldoen, zoo vindt den ondergeteekende zich verpligt, dezelven bij deze ten ernstigsten te verzoeken dit verschuldigde te willen aanzuiveren; zullende anders in de verpligting zijn, derzelver pretentien hoe ongaarne ook, ter geregtelijke vervolging over te geven.

Paramaribo den 14 *Julij* 1833.

S. B. KLEINE qq.

(27669) **M.** MEIJERS, voornemens zijnde binnen kort deze Kolonie te verlaten, verzoekt ten vriendelijksten zijnen Debiteuren hem met betaling in de gelegenheid te willen stellen, daar hij bij gebreke van dien, (hoe ongaarne) de nalatige door *regt-vervolgingen* zal moeten noodzaken.

Wijders presenteerd hij de volgende Goederen, zoo bij kleine als bij groote gedeeltens, tot *billijke prijzen* te koop aan: Mans- Vrouwen- en Kinderen Schoenen en Laarzen, gewascht Leêr, Kousen, Mans- Vrouwen- en Kinderen Hoeden, Broodsuiker, fijn Garen Batist, Linnen, zijde Paraplui's, Boter, Patent- en Zoete Olie, en diverse Goederen meer.

(27691) **K**apt. C. H. MOULIEN, voerende het Zweedsche Schip *Preciosa*, zal den 25sten dezer, deszelfs Brievenzak sluiten, en de reis naar *Amsterdam* aannemen.

Paramaribo den 13 *Julij* 1833.

(27668) **K**apt. F. H. CROCKER, voerende het Amerik. Brik-Schip *Samuel en John*, zal den 25sten dezer, deszelfs Brievenzak sluiten, en de reis naar *Amsterdam* aannemen.

Paramaribo den 13 *Julij* 1833.

(27698) **E**LIZABETH EIJSBREKER met haar Kind vertrekt voor eenen korten tijd.

(26495) **D**e minderjarige HELENA van DE MEIJ vertrekt.

Mengelwerk.

BOEKDRUKKUNST. — EEN ENGELSCH DAGBLAD.

Een dagelijks in Engeland verschijnend dagblad geeft ons het treffendst voorbeeld dat men bijbrengen kan van de verdeeling in den verstands- en werktuigelijken arbeid, alsmede van de toepassing der werktuigkunde tot het bespoedigen van den arbeid. Bij een wel ingerigt dagblad heeft elk gedeelte zijne bijzondere *mede arbeiders*, die van hetzelve bepaaldelijk hunne studie maken. De staatkundige artikels worden door eene klasse van redacteurs bezorgd, de schouwburg-artikelen en die over de schoone kunsten door eene andere, enz.; maar voornamelijk moet voor de mededeeling der parlements-zittingen de uitgebreidste medewerking met de grootste voortvarendheid gepaard gaan. De parlements-zittingen, die eerst des namiddags na vijf uren beginnen, duren somwijlen tot drie of vier uren in den morgen voort, waardoor maar weinige uren ruimte van het einde der zitting tot aan de uitgave van het blad overblijven. De redevoeringen moeten door de snelschrijvers (*reporters*) opgenomen, door hen gebragt worden aan het bureau der redactie, dat misschien een of twee engelsche mijlen afgelegen is, voorts leesbaar gesteld en overgeschreven worden, gezet door den zetter, gecorrigeerd door den corrector, in pagina's gebragt, gedrukt, in de stad verspreid en op de post worden bezorgd. Van sommige morgenbladen worden dagelijks van vijf tot tienduizend bladen verkocht. Verondersteld dat er maar vierduizend benoodigd waren en er niet meer dan vijfhonderd in het uur konden gedrukt worden (en dat was het meeste wat twee werklieden en een leerjongen met de oude persen konden doen) zoo zou men zestien uren voor het afdrukken der geheele oplage behoeven. Welnu, met de mecanieke pers zijn de vierduizend exemplaren in een uur tijds opgeruimd.

De duizenden personen, die op de onderscheiden deelen van onzen aardbol den *Times* of den *Morning Chronicle* lezen, vermoeden weinig, welk een welgeorganiseerd tooneel van werkzaamheid de werkplaats van een Engelsch dagblad in den nacht aanbiedt, of de grootheid van het vernuft en der werktuigkundige schranderheid, die tot hun vermaak of onderrigt wordt in 't werk gesteld. Ongeveer een honderdtal personen worden in elk etablissement gebruikt en ten minste twaalf snelschrijvers voor ieder dagblad wonen, gedurende de parlementaire sessie, dagelijks geregeld de zittingen bij van het huis des lords en dat der gemeenten; ieder hunner verwijdert zich na een uur arbeids op zijne beurt, om in gewonen stijl de zoo even te voren gehoorde en met verkortende teekenen aangestipte redevoering over te brengen. Gedurende dien tijd zijn vijftig zetters gezellen aan het werk; sommige dezer hebben reeds in pagina gebragt de inleiding eener redevoering, van welke weder andere het tweede gedeelte zetten, terwijl het derde gedeelte in den zak van den snelschrijver, dien men nog wacht, wordt overgebragt, en het welsprekend slot op ditzelfde oogenblik de vergaderzaal van het eenparig gejuich doet weergalmen. De drukletters elkander onophoudelijk volgende, scharen zich weldra in regels en lange strooken, tot zij met de andere bouwstoffen van het dagblad vereenigd, te zamen acht en veertig, in den vorm geregeld verdeelde kolommen uitmaken. Nu zou de hand van den werkman te traag worden om de ongeduldige nieuwsgierigheid te voldoen; maar de stoom komt hem te hulp. De inkt komt door het volmaaktste mecanismus bijna van zelve op de drukletters; vier werklieden brengen zonder tusschenpoozen groote bladen papier nabij de vereeniging van twee groote cijlinders, die haar met eene onverzadelijke hebzucht schijnen te verslinden; andere cijlinders brengen de bladen op den reeds met inkt bestreken vorm, en dezelve achtervolgelijk met elkander in contact gebragt hebbende, geven zij haar, door dit snelle overbrengen geheel gedrukt, aan de vier werklieden weder terug. Zoo worden in een uur tijds vierduizend vellen papier aan eene zijde gedrukt, en eene oplage van twaalfduizend exemplaren van een dagblad is binnen zes uren onder het publiek verspreid. (*Overgenomen.*)

GETAL DER DIEFSTALLEN IN ENGELAND.

De misdrijven tegen personen en eigendom schijnen in Engeland met ieder jaar toe te nemen, hetgeen, zoo als de Barones Gurny in de laatste zitting van de groote Jury van Lewees aanmerkte, voornamelijk aan den steeds toenemenden nood der arbeidende klassen, het gemis van behoorlijk godsdienstig onderwijs, de ellendige inrigting der armen-taks, en eindelijk inzonderheid aan de slechte verdeeling der door deze belasting opgebragt wordende gelden, toegeschreven moet worden. De op last van den Lord Mayor opgemaakt staat der in het jaar 1831 te Londen gepleegde diefstallen, is wel de dringendste aansporing voor hen, in wier handen het bestuur des lands berust, om de wetten, door welke eene gelijkmatige verdeeling van den rijkdom belet wordt, aan eene herziening te onderwerpen; de bezwarende korenwetten op te heffen en de duizend ordonnancien in te trekken, die het billijk loon van den arbeider verkorten en hem in ellende en op eenen dwaalweg voeren. De diefstal is op deze wijze een hoofdmiddel van bestaan voor de lagere klassen geworden, hetwelk door niets kan worden tegengegaan, daar de verbanning hun geene straf toeschijnt, en het leven in Botany-Baai en op de Hulks een aardsch paradijs voor hen is. De hoogere klassen betalen hun egoïsmus duur en met slechts eenigen ijver van hunnen kant zouden de verbazende sommen, die jaarlijks door diefstal verloren gaan, ter verbetering der lagere klassen veel nuttiger besteed kunnen worden. De begrooting van de in het jaar 1831 door diefstallen ontvreemde goederen is als volgt:

1.	Kleine diefstallen door dienstboden en leerlingen gepleegd, bestaande in voorwerpen van geringe waarde	510,000 P.St.
	Klein zilverwerk en versierselen door dienstboden gestolen	200,000 »
2.	Diefstallen op de Teems en aan de Kaaijen	500,000 »
3.	Diefstallen en bedriegerijen in de dokken	300,000 »
4.	Diefstallen door inbraak en op de straten, aan geld, juweelen, horologien, enz.	220,000 »
5.	Bedrog door valsche munten	200,000 »
6.	Bedrog door valsche banknoten	170,000 »
	te zamen . . .	2,100,000 P.St.

Deze som, hoe groot ook, schijnt echter geenszins overdreven, wanneer men in aanmerking neemt, dat volgens de door den Heer Colquhoun bekend gemaakte statistieke bescheiden, destijds te Londen 20,000 personen, zonder middel van bestaan, 115,000 dieven en zakke-rolders en 16,000 bedelaars gevonden werden.

(*Overgenomen.*)

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.